

Manifest del 20 de novembre de 2024

Dia dels Drets dels Infants

(versió CIB reduïda)

REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS | ODS 10

INTRODUCCIÓ

El Consell Nacional dels Infants i els Adolescents de Catalunya (CNIAC), cada any, pel dia 20 de novembre, amb motiu del Dia Mundial dels drets dels infants, redactem un manifest per expressar la realitat de molts infants i adolescents. En aquesta ocasió, ens centrem en la reducció de les desigualtats socials, les guerres i la pobresa infantil, tres temes que continuen sent crítics per al benestar de la infància i adolescència.

Gràcies a l'ajuda dels consells territorials de participació infantil que formen part del CNIAC, hem pogut recollir diferents punts de vista d'infants i adolescents d'arreu de Catalunya, per tal de reflectir la realitat amb la precisió més gran possible i fer pública l'opinió dels infants i adolescents de Catalunya en aquest Manifest.

1. DESIGUALTATS

Les desigualtats són presents a la vida quotidiana de forma constant, però moltes vegades són difícils de percebre, sobretot per als infants i adolescents, que sovint vivim immersos en aquests patrons de manera inconscient. A l'escola i en altres àmbits, aquestes desigualtats es reflecteixen en les actituds, les expectatives i les oportunitats a les quals accedeixen, condicionades pel gènere, l'origen, l'orientació sexual o l'aspecte físic.

Aquests petits detalls que passen desapercebuts ens afecten molt més del que sembla, tenen un efecte profund sobre l'autoestima, les relacions interpersonals i la percepció de les nostres possibilitats futures d'aquests infants i adolescents. El fet que aquestes desigualtats no sempre siguin evidents és, en si mateix, un problema: les barreres invisibles són difícils de trencar perquè sovint no es qüestionen.

1.1 DISCRIMINACIONS EN L'ÀMBIT ESCOLAR

La majoria d'infants i adolescents pensa que els professors saben com actuar davant de casos de discriminació o assetjament dins dels centres educatius, tot i que hi detecten algunes mancances que caldria abordar. En concret, es destaquen aquets quatre aspectes: Supervisió insuficient, mesures poc efectives, falta de formació i escolta parcial.

1.2 XARXES SOCIALS I ESTEREOTIPS

Les xarxes socials tenen un paper important en difondre estereotips. Sovint, els infants adolescents es comparen amb imatges idealitzades que veuen a les xarxes, les quals no sempre mostren la realitat. Aquestes imatges poden crear pressió per tenir certs cossos o comportaments, reforçant idees de com s'ha de ser. A més, l'anonimat de les xarxes facilita que algunes persones facin comentaris o actuïn de manera discriminatòria, ja que no tenen les mateixes responsabilitats que tindrien en una situació cara a cara. Això pot portar a situacions d'assetjament i a la difusió de missatges negatius.

1.3 DESIGUALTAT EN L'ESPORT (PER RAÓ DE GÈNERE I DISCAPACITAT)

Tot i que una part important d'infants i adolescents creu que hi ha suport per a la inclusió, molts consideren que caldrien més esforços per fer visible els esports especialitzats i facilitar la participació de les persones amb discapacitat en qualsevol disciplina esportiva.

2. CONFLICTES ARMATS

Els conflictes armats no només afecten els participants directes, sinó també la població civil, especialment els infants i adolescents, que es veuen atrapats en un entorn de violència i inestabilitat, fet que agreuja la desigualtat social i econòmica.

2.1 CONFLICTES ARMATS ACTUALS

Tot i que existeixen uns 28 conflictes armats actius a tot el món, molts infants i adolescents no són conscients de la seva magnitud i abast. Només uns pocs conflictes, com la guerra entre Ucraïna i Rússia o el conflicte israelià-palestí, són àmpliament coberts pels mitjans de comunicació.

2.2 CONFLICTES ARMATS, INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

La majoria d'infants i adolescents que han participat en la redacció d'aquest Manifest considera que hi ha una relació directa entre els conflictes armats i les seves vides. Els conflictes armats generen una gran inestabilitat, que afecta especialment les seves oportunitats educatives, la seva salut i la seguretat de les seves famílies. Els nens i nenes es converteixen en les víctimes més vulnerables dels conflictes armats, ja que les seves oportunitats per a créixer, aprendre i desenvolupar-se queden greument reduïdes.

2.3 AJUDES HUMANITÀRIA I MILITAR EN ELS CONFLICTES

La majoria dels infants i adolescents creuen que l'ajuda humanitària internacional té un paper clau en alleujar les conseqüències immediates de la guerra, proporcionant menjar, refugi, atenció sanitària i altres recursos bàsics per a les víctimes dels conflictes. Aquesta ajuda pot ser fonamental per salvar vides, però també es reconeix que no és suficient per solucionar les causes profundes dels conflictes ni per garantir una pau duradora. A més a més, la majoria de nois i noies considera que l'ajuda militar d'altres països no aporta beneficis reals a la població civil, ja que només pot perpetuar la violència i el sofriment de les persones afectades.

2.4 ALTRES FORMES D'AJUDA PER A LA PAU

A més de l'ajuda humanitària, molts infants i adolescents creuen que altres formes d'intervenció poden ser efectives per aconseguir la pau, com l'educació en valors de no-violència i la promoció del diàleg. Educar als infants i adolescents en la resolució pacífica de conflictes pot ser una eina poderosa per prevenir la violència en el futur.

3. POBRESA INFANTIL

La pobresa infantil és una situació en què els nens i nenes no poden cobrir les necessitats bàsiques per al seu desenvolupament integral i benestar. Això inclou necessitats com un habitatge segur i estable, alimentació adequada, accés a l'aigua, a la calefacció i a serveis bàsics. A més d'això, també es veuen vulnerats drets fonamentals com l'educació, el temps d'oci i lleure, i un entorn familiar segur. Quan aquestes condicions no es compleixen, els infants es veuen privats de les oportunitats per créixer de manera sana i per assolir el seu potencial.

3.1 FACTORS DETERMINANTS DE LA POBRESA INFANTIL

Diversos factors influeixen en la situació de pobresa infantil. Alguns dels més determinants són: la situació familiar i geopolítica; l'herència cultural; els conflictes bèl·lics i guerres; la manca d'habitatge, i d'assistència sanitària,

3.2 DRETS VULNERATS EN LA POBRESA INFANTIL

A part dels factors esmentats hi ha drets fonamentals que es poden veure vulnerats en un infant o adolescent que viu en situació de pobresa. Alguns d'aquests drets són: Dret a la salut; Dret a la seguretat i protecció; Dret a la participació i expressió.

3.3 MESURES PER REDUIR LA POBRESA INFANTIL

Per combatre la pobresa infantil, cal implementar un conjunt de mesures globals i concretes que abordin les diverses causes d'aquesta situació. Algunes de les accions més eficients podrien ser aquestes: Ajudes econòmiques a les famílies, Creació d'espais d'acollida i suport social; Regular els preus dels productes bàsics i els salaris; Oferir llocs de treball i formació per a mares i pares.

3.4 POLÍTIQUES CONTRA LA POBRESA INFANTIL A CATALUNYA

A Catalunya existeixen diverses polítiques per combatre la pobresa infantil, com ajudes econòmiques directes i programes d'acollida. Tanmateix, molts infants i adolescents que han participat en la confecció d'aquest Manifest consideren que aquestes mesures no són suficients per eradicar la pobresa en els infants, ja que no aborden de manera integral les causes més profundes, com la manca d'oportunitats laborals per als pares o la desigualtat en l'accés a recursos bàsics.

Un nombre important d'infants i adolescents considera que sí, que hi ha polítiques que aborden algunes de les causes de la pobresa infantil, com el suport a les famílies en atur o les iniciatives per millorar l'accés a l'habitatge. No obstant això, molts pensen que aquestes polítiques no són suficients o no es tan ben implementades, i que cal fer més per atacar les arrels de la pobresa, com l'accés a l'educació de qualitat i l'estabilitat laboral per als pares.

El Consell dels Infants de Badalona afegim a aquest manifest que volem que els Drets dels Infants siguin una realitat avui, sempre, a Badalona i arreu del món.

20 de novembre de 2024